

ISSN 1987-5789
ESSN 2587-5426

ეკონომიკა და ბიზნესი
ECONOMICS AND BUSINESS

1

ტომი ✦ Volume

XI

№1, 2019

მაია გოგობია. საბანკო სექტორის საქმიანობის რეგულირების საკითხისათვის ...	164
ამირან მაღლაკელიძე. ეროვნული ინოვაციური სისტემის ფორმირებისათვის საქართველოში	171

სიახლე ქართულ ეკონომიკურ ტერმინოლოგიაში

ვლადიმერ პაპავა, ავთანდილ სილაგაძე. ერთი საკვანძო ეკონომიკური ტერმინის – “Gross Domestic Product”-ის ქართული სახელწოდების შესახებ	180
ინფორმაცია ახალი წიგნების შესახებ.....	183
ჟურნალ „ეკონომიკა და ბიზნესის“ 2018 წლის №1-4-ის შინაარსი.....	186
ჟურნალის ავტორების საყურადღებოდ! სტატიაში გამოყენებული ლიტერატურის მითითების აუცილებელი წესები	192

CONTENTS

2019 Christmas Epistle of the CatholicosPatriarch of Georgia Ilia II	9
---	---

ECONOMIC THEORY ◊ ECONOMIC POLICY

Elguja Mekvabishvili. Deposits, Banks and “The Initial Accumulation of Capital” in PostCommunist Georgia	16
Avtandil Silagadze. Comparative Analysis of Some Economic Indicators of PostSoviet Countries in the South Caucasus	29
Irakli Kovzanadze. Georgia’s Agricultur Financial Support Policy on the Modern Stage ...	39
Demur Sichinava. Cryptocurrency – A Future Medium of Exchange	55

MICROECONOMICS ◊ MACROECONOMICS ◊ ECONOMETRICS

Paata Koguashvili, David Mamukelashvili, Badri Ramishvili. Cooperative Domestic Production Relationships – The Basis for Agricultural Cooperative Viability	70
Marina Chavleishvili. Georgian Hazelnut Market: Assessment, Perspectives	84
Tengiz Verulava. Health Capital – A Sustainable Development Factor in Production	98
Nino RukhaiaMosemgvdlishvili. Analysis of the Current Projects in the Georgian Agricultural Sector	110
Iza Bukia. Supporting Tax Policy for Small Business in Georgia	122

MARKETING ◊ MANAGEMENT ◊ TOURISM

Nugzar Paichadze. For the Improvement of Personnel Policy and Human Resources Strategic Management	127
Irakli Arabidze, Nunu Ovsianikova. Labor Safety Policy: Experience of Latvia	139
Vasil Kikutadze. The Challenges of Higher Education Quality Assurance in Georgia	146
Marina Maisuradze. Some Issues of Intangible Assets Fair Value Measurement	158
Maya Gogokhia. The Regulation Issue of Banking Sector Activities	164
Amirani Maglakelidze. For the Purpose of Forming National Innovation System in Georgia	171

NOVELTY IN GEORGIAN ECONOMIC TERMINOLOGY

Vladimer Papava, Avtandil Silagadze. On the Georgian name of one key economic term “Gross Domestic Product”	180
--	-----

INFORMATION ABOUT NEW BOOKS

Avtandil Silagadze. At the Origins of Economic Sciences. (Editor Academician **Vladimer Papava**, Tb., 2018, 151 p.); **Teimuraz Beridze, Irakli Burduli, Giorgi Makharoblishvili, Ana Kharashvili, Davit Sikhharulidze, Vasil Kikutadze, Nino Lobzhanidze.** “Effect of Soft

სიახლე ქართულ ეკონომიკურ ტერმინოლოგიაში

M

ერთი საკვანძო ეკონომიკური ტერმინის – “Gross Domestic Product”-ის ქართული სახელწოდების შესახებ

აკადემიკოსი ვლადიმერ პაპავა

აკადემიკოსი ავთანდილ სილაგაძე

ქართული ეკონომიკური ტერმინოლოგიის სრულყოფის საკითხი ყოველთვის იყო ქართველი ეკონომისტების დიდი ყურადღების ობიექტი. ამ თვალსაზრისით განსაკუთრებული წვლილი ქართული ეკონომიკური ტერმინოლოგიის ფორმირებასა და განვითარებაში მიუძღვით აკადემიკოსებს პაატა გუგუშვილსა და ვასილ ჩანტლაძეს. მათ მიერ დაწყებული საქმე წარმატებით გააგრძელა საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტმა ლეო ჩიქავამ. დღეს კი ქართველი ეკონომისტების ერთ-ერთი გამოწვევაა საბაზრო ეკონომიკის შესატყვისი ტერმინების ქართულ ენაზე ადეკვატურად თარგმნა. ასევე, მნიშვნელოვანია (იქნებ – უფრო მნიშვნელოვანია) ამა თუ იმ ქართული ტერმინის დადგენისას, დავეყრდნოთ ქართული მრავალსაუკუნოვანი ტრადიციების მქონე სალიტერატურო ენას, რითაც უცხოურიდან ნათარგმნისას უფრო სიღრმისეულად, უშუალოდ და იმავდროულად ადეკვატურად წარმოვაჩინოთ ამა თუ იმ მოვლენის ჭეშმარიტ არსს. ამის გათვალისწინებით, ინგლისური ტერმინის – „Gross Domestic Product“-ის არსებას ზედმინვენით ასახავს „მთლიანი სამამულო პროდუქტი“.

ქართულ ეკონომიკურ ლიტერატურაში, ისევე როგორც ოფიციალურ სახელმწიფო დოკუმენტებში, ინგლისური ტერმინის – „Gross Domestic Product (GDP)“ შესატყვისი ქართულ თარგმანად დამკვიდრებულია ტერმინი – „მთლიანი შიდა პროდუქტი“ (ასათიანი, 2014, გვ. 249) და/ან – „მთლიანი შიგა პროდუქტი“ (გუგუშვილი, და სხვ., 2001, გვ. 38, 467; სილაგაძე და სხვ., 2005, გვ. 408)¹.

ჯერ კიდევ 1993 წელს, ინგლისური ტერმინის – „Gross Domestic Product“ ქართულ შესატყვისად ვლადიმერ პაპავამ შემოგვთავაზა ტერმინი – „ერთობლივი სამამულო პროდუქტი“ (პაპავა, და სხვ., 1993, გვ. 244). ამ თარგმანში გაპარულია უზუსტობა, რადგანაც ინგლისური სიტყვა „Gross“ ქართულად არის „მთლიანი“ და არა „ერთობლივი“.

¹ საყურადღებოა, რომ ქართულად ამკარად უკეთესია, თუ სიტყვა „შიდა“-ს ნაცვლად გამოვიყენებთ უფრო თანამედროვე სიტყვას – „შიგა“.

ეს უზუსტობა მოგვიანებით გამოასწორა ავთანდილ სილაგაძემ, რომელმაც მსოფლიოში აღიარებული სახელმძღვანელოს - კრუგმანის, ობსტფელდის და მელიტცის „საერთაშორისო ეკონომიკის“ (Krugman, Obstfeld, Melitz, 2015) ქართული თარგმანის რედაქტირებისას, ტერმინი – „Gross Domestic Product“ თარგმნა, როგორც „მთლიანი სამამულო პროდუქტი“, რაც მის მიერ ხაზგასმით იქნა აღნიშნული მოცემული წიგნის ქართული გამოცემის შესავალში (კრუგმანი, ობსტფელდი, მელიტცი, 2017, გვ. 1).

XX საუკუნის 90-ანი წლების დასაწყისში, როცა ქართული პოლიტიკური ელიტისათვის უმთავრესი უცხო ენა იყო რუსული, ქართულ ენაში ტერმინი – „მთლიანი შიდა პროდუქტი“, დამკვიდრდა რუსული ენის ზეგავლენით, რადგანაც „Gross Domestic Product (GDP)“ რუსულად თარგმნილია, როგორც «Валовый Внутренний Продукт (ВВП)».

დადგა დრო, როცა ყოველმხრივ გამართლებულია, რომ ქართულ ენაში შესაბამისი ადგილი დაიმკვიდროს ტერმინმა – „მთლიანი სამამულო პროდუქტი“, რომელიც ინგლისური – „Gross Domestic Product“-ის არსს ქართულად სიღრმისეულად ასახავს.¹

ლიტერატურა:

1. ასათიანი რ. 2014. თანამედროვე ეკონომიკის მცირე ენციკლოპედია. თბილისი, „სიახლე“.
2. გუგუშვილი პ., ჩანტლაძე ვ., ჩიქავა ლ., კოშკელაშვილი ა. 2001. ეკონომიკური და დემოგრაფიული ტერმინოლოგია. თბილისი, „სიახლე“.
3. კრუგმანი პ. რ., ობსტფელდი მ., მელიტცი მ. ჯ. 2017. საერთაშორისო ეკონომიკა: თეორია და პოლიტიკა. თბილისი, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა.
4. პაპავა ვ., ახმეტელი რ., ლეიაშვილი პ., ულუმბერაშვილი ნ. 1993. საბაზრო ეკონომიკის საფუძვლები (თეორიული ეკონომიკა). თბილისი, „მაცნე“.
5. სილაგაძე ა., გოშაძე გ., დემეტრაშვილი თ., ზურაბიშვილი ვ., ათანელიშვილი თ. 2005. ეკონომიკის ენციკლოპედიური ლექსიკონი. თბილისი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა.
6. Krugman P. R., Obstfeld M., Melitz M. J. 2015. *International Economics: Theory and Policy*. Tenth Edition. Boston, Pearson Education.

Refreneces:

1. Asatiani R. 2014. *Tanamedrove ekonomikis mcire entsiklopedia* [Concise Encyclopedia of Modern Economy.] Tbilisi, “Siakhle.” (In Georgian.)

¹ თსუ-ის ჟურნალის – „ეკონომიკა და ბიზნესი“, სარედაქციო კოლეგია იზიარებს აკადემიკოსების – ვლადიმერ პაპავასა და ავთანდილ სილაგაძის მოსაზრებას – „მთლიანი შიდა პროდუქტის“ ნაცვლად, „მთლიანი სამამულო პროდუქტის“ გამოყენების შესახებ და მოუწოდებს ჟურნალის მომავალ ავტორებს გაითვალისწინონ ეს ტერმინოლოგიური სიახლე.

2. Gugushvili P., Chantladze V., Chiqava L., Koshkelashvili A. 2001. *Ekonomikuri da demographiuli terminologia* [Economic and Demographic Terminology.] Tbilisi, "Siakhle." (In Georgian.)
3. Krugmani P. R., Obstfeldi M., Melitzi M. J. 2018. *Saertashoriso ekonomika: teoria da politika* [International Economics: Theory and Policy.] Tbilisi, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University Publishing House. (In. Georgian.)
4. Papava V., Akhmeteli R., Leiashvili P., Ulumberashvili N. 1993. *Sabazro ekonomikis saphudzvebi (teoriuli ekonomika)* [Basis of Market Economy (Theoretical Economics.)]. Tbilisi, "Matsne." (In Georgian.)
5. Silagadze A., Goshadze G., Demetrashvili T., Zurabishvili V., Atanelishvili T. 2005. *Ekonomikis entsiklopediuri leqsikoni*. [Encyclopedic Dictionary of Economics.] Tbilisi, Tbilisi University Publishing House. (In Georgian.)
6. Krugman P. R., Obstfeld M., Melitz M. J. 2015. *International Economics: Theory and Policy*. Tenth Edition. Boston, Pearson Education.